

Granitkusten Verksamhetsberättelse för verksamhetsåret 2025

Medlemmar och styrelse

Föreningen hade 24 medlemmar under 2025. Inför årsmötet 2026 har föreningen 26 medlemmar.

Styrelsen sedan årsmötet 2025 har bestått av följande personer:

Ordförande	Lars Rydbom
Vice ordförande	Mirja Burlin
Sekreterare	Lisa B Liljas
Kassör	Ingrid Kennborn
Ledamöter	Kerstin Eriksson
Suppleanter	Åsa Cunniff
	Urban Gross
	Evin Kaymaz

Styrelsen beslöt vid konstituerande styrelsemöte att adjungera Marianne Gillberg Wallner att ingå i styrelsen med särskilt fokus kring utvecklingsfrågor och event. Styrelsen kan vid en tillbakablick på det gångna verksamhetsåret konstatera att Marianne fungerat såsom den viktiga drivande kraft hon varit under tidigare år då hon innehade en formell styrelsepost.

Styrelsens inre arbete

Under verksamhetsårets har hållits sju protokollförda styrelsemöten. Diskussioner i mejlkonversationer, separata möten och samtal inom arbetsgrupper har hållits fortlöpande.

Stadgeändring

Föreningen fattade ett första beslut vid årsmötet 2025 om att anta de nya stadgar vi arbetat fram under hösten 2024-vintern 2025. De nya stadgarna ska behandlas en andra gång på årsmötet 2026 för att få laga kraft (se särskild punkt på dagordningen).

Genomförd verksamhet

Projekt

Granitkustens berättarbänkar

Under 2025 har två berättarbänksplatser iordningställt, i Fågelviken invid Härnässets Folkets Hus samt vid Evja Folkets hus. För dessa två platser har den lokala föreningen Härnässets folkets hus respektive Evja folkets hus bistått med att ta fram en lokal berättarbänk. Framtagande av en tredje skylt, avsedd att sättas upp i Brodalen har påbörjats. Skylten är avsedd att invigas under våren 2026. Granitkusten har låtit tillverka ytterligare två skyltstativ för tvådelade skyltar utöver de nämnda tre.

Det ursprungliga projektet kring Berättarbänkar avslutades formellt under året och en slutredovisning gjordes till de institutioner som bistod med medel för detta, Riksantikvarieämbetet samt Västra götalandregionen. En slutrapport från projektet finns för nedladdning på föreningens hemsida:

<https://www.granitkusten.com/nyheter/berattarbanksprojektet-ar-avslutat-men-lever-vidare/>

Ett arbete med att ta fram ett avtal mellan Granitkusten och medlemsföreningar gällande tillsyn och ansvar för berättarbänkar och skyltar påbörjades under året men är ännu inte genomfört, detta arbete överföres till Verksamhetsplan för 2026–2027.

Nytryck av Granitkustens pussel

Frågan om tryckning av en ny upplaga av Granitkustens pussel har varit en levande fråga under hela verksamhetsåret. Ett beslut har fattats vid styrelsemöte i januari 2026 att beställa en ny samt delvis vidareutvecklad upplaga om tusen ex. Medel om 30 000 kr. har, såsom framgått i föregående verksamhetsberättelse, beviljats från Gustaf VI Adolfs fond för svensk kultur. Arbetet med att slutföra en nybeställning har varit omfattande och involverat ett flertal olika professioner, såsom skribenter, översättare samt design, layout och tekniskt arbete.

Således har under hösten en beställning gjorts av översättning av det nya texthäftet knutet till pusselbilden, som tagits fram av Karin Askberger samt Lisa B Liljas, samt även beställts grafisk omarbetning av detta häfte ävensom pusselkartong. Grafik och layout har utförts av Ulrika Malm, designer, filmare och fotograf, skapare av den ursprungliga pusselbilden. Vi har därutöver beställt en översättning av texten i texthäftet till engelska.

Utställning Härnäset Folkets hus

Under våren väcktes tanken att skapa en utställning kopplad till Lysekils kulturvecka hösten 2025. Kontakt togs med Föreningen Härnässets Folkets hus där vi redan hade planerat att sätta upp en av våra tvådelade skyltar. Diskussioner kring utställningen började under tidig sommar och delar av materialet kunde återutnyttjas från

Granitkustens utställningen i Lysekil 2022. Utställningen visades från 28 oktober till den 3 november. Invigningsdagen var förenad med invigningen av Granitkustens skylt som speglar stenhuggeriverksamheten på Härnäset och Fågelviken. Under den andra dagen hade vi studiebesök av två skolklasser från Stångenässkolan, Åk 5, i Brastad som dels fick en presentation av stenhuggerilämningar och byggnader knutna till desamma av Stångenäs hembygdsförening och Härnäsets folkets hus och en presentation av vår utställning av Lisa. En filmvisning med efterföljande diskussion ägde rum. Under slutet av varje dag under utställningsperioden hade vi en kringaktivitet i form av filmvisning, föredrag eller viskväll. Sammantaget bedömer vi att veckan som helhet blev lyckad och var välbesökt samt att vi tillsammans med Härnäsets folkets hus och Stångenäs hembygdsförening ävensom med stöd från Lysekils kommun slutförde en väl genomtänkt och fin kulturvecka med ett brett innehåll.

Granitens dag Hunnebostrand 31 maj.

En lyckad dag. Som arrangörer av detta samarbetsprojekt mellan föreningarna Hunnebostrands Samhällsförening, Hunnebostrands Bildarkiv, Sotenäsgillet med Stenhuggerimuseet samt Udden Skulptur kände vi oss mycket nöjda med denna dag. Förhoppningsvis kan en motsvarande aktivitet ~~kan~~ genomföras under kommande år. En aktivitet som denna vinner på att det är många aktörer som samverkar vilket verkligen var fallet här i Hunnebostrand. Aktiviteter genomfördes på flera ställen i samhället och dessa förbands med en tipspromenad med Granit som tema. Inte minst viktigt för en lyckad dag var samarbetet med Udden skulptur och att dagen sammanföll med invigningen av sommarens utställning på Udden gjorde dagens inledande aktivitet med en specialvisning av skulpturutställningen extra attraktiv. En medverkan från Svenneby Hembygdsförening i form av stenklyvning ute vid strandlinjen på Udden var av stort intresse för alla besökare och väckte uppmärksamhet. Vi riktar ett tack till Björn Cagnér som medverkade med både ”skygge” och tunna vid demonstrationen av stenhuggaryrket. Slutligen går vår tacksamhet till vädrets makter som förgyllde dagen med sol, värme och knappt en krusning på havet!

Studiecirkel kring Granit

Tillsammans med Studieförbundet Vuxenskolan arrangerade Granitkusten en kurs kring Granitens historia. Kurstillfällena var uppdelade mellan flera av Granitkustens medlemmar. Svenneby hembygdsförening, Uddens skulptur, Stenhuggerimuseet, samt Hunnebostrand bildarkiv och Stiftelsen Stenens Hus. Kursen var uppdelad i fem tillfällen med olika teman där deltagaren kunde få kunskap kring granitbergens tillblivelse och kring geologi, om brytning och transport i ett stenbrott, hur smeden bearbetade stenhuggarnas redskap, om minnen och förändringar i ett stenhuggarsamhälle samt hur materialet granit kommer till nyttjande i konstnärlig verksamhet idag. Kursen innehöll moment av praktiskt arbete innefattande kunskap om stenklyvning.

Resa i granitområdet i Östfold

Under slutet av april genomförde styrelsen, tillsammans med ett antal företrädare för medlemmar som just nu är aktiva i våra pågående projekt, en resa in i Norge. Syftet var att stärka banden och få mer kunskap om platser där granitbrytning och bearbetning skett i södra Östfold som ju ingår inom samma granitområde, Idefjordsgranit (Bohusgranit), som vårt och berör den norska sidan av Idefjorden samt Hvaleröarna och delar av Fredrikstads kommune.

Under den första delen av besöket färdades vi runt i Idefjorden med veteranbåten Tista från Halden och ner till Krokstrand och besökte då såväl Monolitbruddet samt stenbrott och minnesmärke från stenhuggeriets dagar på Skriverøya. Guide under den första dagen var Svein Norheim från Ekomuseum Gränsländ. Dag två besökte vi Johanssen monumenthuggeri utanför Skjeberg. Där vi fick en ingående beskrivning av verksamheten, från brytning av sten till bearbetning samt hur graniten nyttjats till storskaliga konstverk. Därefter besökte vi Hvalers kulturvernsforening och Brottet Amfi och fick ta del av deras arbete. Föreningen värnar om både äldre byggnader, om båtar samt även om ett stenbrott vilket sedan länge är ombyggt till en utomhusscen där det årligen uppförs välbesökta sommarspel .

Som sista anhalt på resan besöktes Torsnes Folkets hus, ett folkets hus som kan knytas till det lokala stenhuggarsamhället Torsnes. Den ursprungliga Folkets husbyggnaden har dessvärre brunnit ner och är nu ersatt med en ny folkets hus byggnad men minnena från stenhuggeriets dagar är alltså levande i lokalen i form av äldre fotografier.

Resan gav många insikter varav en, att den svensk norska gränsen var av betydligt mindre betydelse när stenhuggeriverksamheten var som mest omfattande och att granitföretagen kunde etablera sig fritt på båda sidor om landsgränsen och att även arbetskraften kunde göra likadant. De kontakter som skapades under resan kommer att bli viktiga för framtiden! För en mer utförlig presentation av resan, se Björn Cagners referat.

För styrelsen i föreningen Granitkusten genom

Lars Rydbom

Mirja Burlin

Lisa Börjesson-Liljas

Ingrid Kennborn

Kerstin Eriksson

Urban Gross

Åsa Cunniff